

Berlingske Business bringer hver uge tophistorier fra et udvalg af førende internationale magasiner.

Af Bibi Christensen

Slut med billig mad

■ Så længe nogen kan huske tilbage, er verdens fødevarer blevet konstant billigere, og landbruget har været i støt tilbagegang. Men med det seneste års utrolige prisstigninger er det slut med billige fødevarer, og det er ikke nogen skidt ting, skriver The Economist. Faktisk har vi nu ifølge tidsskriftet en enestående chance for at rette op på et halvt århundredes landbrugspolitik, der til-

The Economist

synsladende kun har budt på én løsning: Statslig intervention i form af subsidier og handelsbarrierer. Den model har haft temmelig svære omkostninger for verden, og det er på tide at slippe af med den ved at gøre alvor af landbrugsreformer og Doha-runden, mener Economist.

Monsanto sejrer

■ Apropos fødevarer konstaterer BusinessWeek, at den omstridte agrokonzern Monsanto lige så stille har vendt vinden i krigen om gensplejede fødevarer. Selv om der fortsat er modstand, bliver GMO-afgrøder stadig mere fremherskende, og Monsanto står for over 90 pct. af verdens genmodificeret såsæd. En afgørende strategi har været at gå væk fra såsæd til direkte produktion af fødevarer og sætse på den langt mindre kontroversielle produktion af dyrefoder, ethanol, osv.

Boomerang til Airbus

■ I forrige uge advarede Airbus-chefen Thomas Enders i en brandtale til medarbejderne om, at kursfaldet på dollar kan blive livstruende for flyproducenten, fordi den betaler omkostninger i euro, men sælger flyene i dollar. Men den situation har koncernen stort set selv været ude om, skriver WirtschaftsWoche. Den har ganske enkelt solgt for mange fly for billigt i sin blinde iver efter at overgå arkerivalen Boeing i flyorder uden skelen til, om det nu også var rentabelt.

Chavez og Venezuelas olie

■ Venezuelas præsident, Hugo Chavez, havde ifølge Time lidt rigeligt høj cigarføring, da han på OPEC-landenes nylige topmøde gav USA på puklen for at bidrage til en høj oliepris med den lave dollarkurs. Samme høje oliepris tillader ham nemlig at bruge penge på sine socialistiske projekter frem for investeringer i olieindustrien, som er hårdt tiltrængte, hvis landets olieboom skal fortsætte. Men det ville da også hjælpe, hvis amerikanerne lærte at bruge mindre olie, konstaterer bladet.

Japan i teknologisk krise

■ På overfladen ligner Japan stadig et paradis for teknologisk kreativitet og innovation, men overalt fra erhvervslivet over akademikere og tænketanke til politikere og medierne bliver der nu grublet voldsomt over landets fremtid i den digitale æra, skriver Newsweek. Hvorfor var det ikke os, der opfandt iPod? lyder et ofte stillet spørgsmål, der synes at opsummere, hvortof selskaber som Apple og Google totalt har overtaget Japans mangeårige forspring inden for forbrugerelektronik.

bibi@berlingske.dk

GlobalEklip Business

Brasiliens mineindustri i overhalingsbanen

VÆKST: Den vildt voksende kinesiske industri skriger på mineraler, og dem har Brasilien rigeligt af. Den globale mineindustri er i voldsom vækst, og der foreligger store potentialer for danske underleverandører.

Af Ebbe Fischer

SÃO PAULO: Den brasilianske minegigant Vale annoncerede i oktober, at den de næste fem år vil investere astronomiske 59 mia. dollar (307 mia. kr.) i mineindustrien. Målet er at overhale australske BHP Billiton i 2010, og dermed blive verdens største mineselskab.

Den brasilianske industri er i rivende udvikling. Verdensmarkedspriserne på råvarer stiger, og Kinas umættelige appetit på mineraler trækker hele mineindustrien frem. Brasilien er med i front, sammen med blandt andre Chile, Sydafrika, og Australien.

Det største sydamerikanske land rummer enorme mængder mineraler, samt ekspertise og billig arbejdskraft, og giganten Vale er hjemmemarkedets største aktør. Den er i dag verdens 16. største virksomhed, målt på markedsværdien på 930 milliarder kroner, hvilket er en vækst på næsten 130 procent siden sidste år. Dermed

Mineeksperter

■ Medlemmer af »Danish Mining & Quarry Group« under Dansk Eksportforening:

■ AC Hydraulic
Bukkehave Ltd.
C. C. Jensen
Cheminova
Densit
FLSmidth Minerals
FLSmidth Automation
Fractum
Grundfos
Hagens Fjedre
Rulmeca
Scan-Vibro
Selco
Skako
Svendborg Brakes

overhaler brasilianerne firmaer som Coca-Cola og Apple.

Fleere danske virksomheder leverer allerede i dag udstyr til mineindustrien i Brasilien. Imidlertid påpeger Danmarks generalkonsul i São Paulo, Nicolai Prytz, at der er gode muligheder for nye aktører i landet.

»Importen af udstyr til sektoren er steget med 76 procent i forhold til sidste år, og vi forventer, at udviklingen fortsætter. Væksten bliver brugt til opkøb og investeringer i højteknologisk udstyr, og det er interessant for danske virksomheder,

siger Nicolai Prytz. Han henviser til, at Dansk Eksportforening har listet 15 danske virksomheder, der leverer til mineindustrien.

Spinder guld

Af disse 15 virksomheder er den mest markante nok FLSmidth Minerals. Virksomheden har en førende position indenfor pyroteknologi og ferronikkel, og FLSmidth koncernen, der er i stærk vækst, leverer desuden komplette roterovnsanlæg til den globale cement- og mineralindustri.

Mineralddivision er det område, der er udsat til at skabe koncernens største vækst de kommende år. Købet af canadiske GL&V Process til fem mia. kr. i august var et vigtigt skridt i den retning, og koncernchef Jørgen Huno Rasmussen sagde i forbindelse med købet:

»Vi glæder os mest over, at timingen har været ideel. Vi får nu den supplerende knowhow, teknologi og medarbejdere ind på præcis det tidspunkt, hvor udviklingen i mineralindustrien for alvor begynder at tage fart.«

FLSmidth Minerals står for omkring en tredjedel af koncernens omsætning i dag, og målet er at komme op på halvdelen af den totale omsætning.

Pressede leverandører

FLSmidth Minerals i Brasilien har hovedkvarter 100 km uden for São Paulo, i den

mindre by Sorocaba med 600.000 indbyggere. Et lille tal i Brasilien, men byen er et velfungerende center for landets mineindustri.

Her sidder José Nóbrega, der er direktør for FLSmidth Minerals brasilianske aktiviteter. Han er chef for 51 medarbejdere, fordelt på tre etager. Hans hovedkunder er giganten Vale, der aftager over halvdelen af produktionen.

Dânicas

PROFIL. Virksomheden ligger nummer 14 på Berlingske Nyhedsmagasins liste over Danmarks hurtigst voksende virksomheder. Dânica Corporation leverer kølehuse, virksomheden opererer i Latinamerika, og enejeeren efterlyser flere danskere på landbrugsmarkedet i syd.

Af Ebbe Fischer

SÃO PAULO: Uden for chefens vindue på 24. etage af World Trade Center ligger en landskabsplads. En stor kvadratisk bunke cement udgor taget på den blanke nabobygning, og små helikoptere med travle forretningsmænd cirkler i rummet over São Paulo.

Sydamerikas største by er omkranset af slumkvarterer

Per Nevermann nyder udsigten ud over Sao Paulo i Brasilien fra kontoret på 26. etage. Han kom første gang til Sydamerika for 43 år siden og er i dag enejejer af selskabet Dânica, der sælger udstyr til koleindustrien. Foto: Ebbe Fischer

Det brasilianske mineselskab Vale satser på at blive verdens største i branchen i 2010. Foto: AFP

Direktøren er begejstret for udviklingen. Bortset fra det luksusproblem, at hans egne underleverandører har svært ved at følge med ordrene, der pt. antager en værdi af godt 300 mio. dollar. Og direktøren erkender, at de pressede underleverandører gør det svært at vokse meget mere på kort sigt.

»I 2006 solgte vi fem gange det, vi havde budgetteret med, og branchen boomer

stadig. I 2007 er vi tre gange over vores budget, og udfordringen bliver nu at sikre en god behandling af de ordrer, vi har modtaget. Sydamerika udgør omkring 40 procent af vores salg på verdensplan inden for mineraler, og vi regner med, at det stiger til over halvdelen de kommende år. Brasilien udgør over 20 procent, men det tal er voksende,« siger José Nóbrega med et smil.

Han fremhæver, at hans hovedkunde Vale har store fordele på hjemmemarkedet, da det er et tidligere statssejret selskab, der først blev privatiseret i 1998. Af den grund har giganten fortsat gode kontakter i statsadministrationen, og den har frem for alt fordelagtig adgang til land.

»I dag er godt 60 procent af Vales produktion jern, og intet mindre end 100 procent af dette bliver skibet til

Kina,« forklarer FLSmidth's brasilianske direktør.

Konsolidering

På verdensplan er mineindustrien inde i en periode med konsolideringer og opkøb, og der hersker usikkerhed om, hvem, der kommer til at dominere fremover. Giganten Rio Tinto har på rygteplan været overtaget af BHP Billiton. Men det også har været nævnt som en mulighed, at

Kinas største stålproducent Baosteel vil købe denne virksomhed.

Således kan de selv overtage en del af kontrollen over de leverancer, landets industri har så hårdt brug for. Det rygter har kineserne dog afvist.

LÆS MERE
business.dk

■ <http://www.dega.dk/home-25>
Dansk Eksportforening om mineindustri

■ www.flsmidth.com
FLSmidth

■ www.vale.com
Den brasilianske gigant Vale

business@berlingske.dk

ejer klarer overblik og kølig omtanke i Brasilien

berygnet for fattige kidnapere og berømt for et fantastisk forretningsliv. Her har ethvert erhvervskompleks med respekt for sig selv en landingsplads på toppen.

»Helikopterne er både for sikkerheden og for at komme hurtigt rundt,« forklarer Per Nevermann.

Den 66-årige ejer og direktør i Dánica sidder bag skrivebordet og nyder udsigten. Bag ham hænger en plakat med den lange danske kongerække, og i kontorlandskabet bag glasruden sidder 30 af virksomhedens 800 ansatte. Langt de fleste er brasilianere.

Potentiale

Det er 43 år siden, Per Nevermann for første gang satte sine ben i Sydamerika. Siden har han arbejdet for en række danske virksomheder, og i 1998 startede han sin egen virksomhed – ved at købe en del af Sabroe i Brasilien. Han

Blå bog

■ Per Nevermann

Født 7. november 1941 i Frederikssund.
1962 Uddannet via Østasiatisk Kompagnis linie på CBS.
1964 Udstationeret for ØK i Salvador Bahia i nordøstlige Brasilien.
1975 General manager for amerikansk-hollandske Tabacos Brasileiros SA.
1981 Adm. direktør for Sabroe i São Paulo.
1992-1997 Dansk honorær generalkonsul i São Paulo.
1998-2007 Ejer og adm. direktør for Dánica Corporation A/S.
Dansk gift og har tre børn.

så store muligheder i køleindustrien i takt med den eksplorative vækst i det sydamerikanske landbrug.

Brasilien står i dag for otte procent af verdens kødproduktion, og eksperter forudser, at regionen bliver verdens spisekammer, da der stadig er enorme mængder uudnyttet jord samt billig arbejdskraft.

I 2007 steg Dánicas omsætning med 45 procent i forhold til året før, og den

samlede omsætning ligger nu på godt 670 mio. kr. Heraf er tre fjerdedele af omsætningen inden for kølehus til fødevarerindustrien og supermarkeder. Og nettooverskuddet for 2007 forventes at ligge på over fem procent af omsætningen.

Hurtig reaktion

Alligevel har Per Nevermann udvidet sin forretning. Novo Nordisk åbnede sidste år en stor fabrik i Brasilien, og Dánica fik en ordre på termiske

paneler til de såkaldte clean rooms. Selskabet producerer også isoleringspaneler til bygninger og til den kraftigt voksende marine- og offshore-industri. Den visionære ejer forklarer, at det handler om at se de nye muligheder – og dernæst rykke hurtigt.

»Når jeg lugter en god forretning, tager jeg selv ud og møder forretningspartnere og regeringsrepræsentanter. De kan se, at det er seriøst, når ejeren selv tropper op, og dernæst kommer der skred i tingene,« forklarer han.

Det skete f.eks. i 2001, da han rykkede ind i Chile. Markedets største aktør inden for kølehus gik konkurs, og Per Nevermann opkøbte maskinerne på tvangsauktion. Siden overtog han alle nøglemedarbejderne, og i dag har han en særdeles rentabel chilensk forretning, og han sidder på over 50 procent af markedet. Det gør han også i

Brasilien, og i 2008 bliver en ny fabrik til 70 mio. kroner opført i Vestbrasilien. I 2007 er der desuden åbnet en ny fabrik i Mexico, som hans 28-årige søn, Steffen, står i spidsen for.

Basen er Brasilien

Per Nevermann har også øjnene rettet mod det kinesiske marked, og han planlægger at åbne nye aktiviteter i Europa, mens USA skal serviceres fra Mexico under NAFTA-frihandelsaftalen.

»Men vi vil fortsat primært operere i Latinamerika. Det er her, vi har vores styrke, da vi kender strukturerne, kulturen og de økonomiske faldgruber,« siger Per Nevermann. Han mener imidlertid, at andre danskere kan få succes uden det lokalkendskab, og han efterlyser flere danske iværksættere på landbrugsmarkedet i regionen.

»Den store efterspørgsel efter brasiliansk kød fra de

andre udviklingsmarkeder vil fortsætte, og internt i Brasilien er fattigdommen reduceret med 28 procent, siden Lula da Silva overtog præsidentposten for fem år siden. Der er utroligt store muligheder i branchen, og der er mange, der er sent på den,« siger Per Nevermann og henviser til, at de nye markeder vil stå for en kraftigt stigende andel af verdens samlede bruttonationalprodukt.

Dánicas officielle hovedkvarter har få medarbejdere. Det er oprettet på familiens proprietærgård i Slangerup, hvor Per Nevermann er sjettedegenerations ejer.

business@berlingske.dk

LÆS MERE
■ www.danicacorporation.com